

**FÖRSÖKET MED TVÅÅRIG
FÖRSKOLEUNDERVISNING**

**2021
—
2024**

Svenska

FÖRSÖKET MED TVÅÅRIG FÖRSKOLEUNDERVISNING INLEDS HÖSTEN 2021!

Grattis, ert barn har valts till försöksgruppen för tvåårig förskoleundervisning! Anledningen till att ert barn valts ut är antingen att barnet har en plats på ett verksamhetsställe för småbarnspedagogik som är med om att ordna försöket eller för att ni bor i närheten av ett sådant verksamhetsställe. Bestämmelser om försöket finns i lagen om försök med tvåårig förskoleundervisning (1046/2020).

I augusti 2021 inleds ett försök med tvåårig förskoleundervisning i Finland. Sammanlagt får cirka 10 000 femåringar delta i försöket: omkring hälften av dem börjar förskolan inom ramen för försöket 2021 och den andra hälften 2022. Det tvååriga försöket med förskoleundervisning ska stärka jämlikheten i utbildningen genom att öka barnens deltagande i förskoleundervisningen som en del av småbarnspedagogiken. Försöket ska därtill utveckla förskoleundervisningens

kvalitet och genomslag ur olika aspekter, utreda kontinuiteten mellan småbarnspedagogiken, förskoleundervisningen och den inledande undervisningen, utreda familjernas serviceval samt få information om hur tvåårig förskoleundervisning påverkar barns förutsättningar för utveckling och lärande samt deras sociala färdigheter och utvecklingen av en sund självkänsla. För de barn som valts ut till försöket är den tvååriga förskoleundervisningen förpliktande.

Det betyder att vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för ett barn som hör till försöksgruppen ska säkerställa att barnet deltar i förskoleundervisning som varar i två år eller i annan verksamhet genom vilken målen för den tvååriga förskoleundervisningen uppnås. Sådan annan verksamhet är t.ex. fortsatt deltagande i annan småbarnspedagogik, klubbverksamhet eller hemvård.

Ansökan till förskoleundervisning som ordnas på försöksverksamhetsstället

Deltagande i försöket på ett verksamhetsställe som ingår i försöket förutsätter ansökan. Ni kan ansöka om att ert barn ska få delta i tvåårig förskoleundervisning som ordnas på försöksverksamhetsstället enligt kommunens anvisningar. Försökskommunen fattar beslut om deltagande på basis av ansökan. Barn födda 2016 inleder försöket med tvåårig förskoleundervisning i augusti 2021 och barn födda 2017 i augusti 2022.

Avgiftsfrihet och skolreseförmåner inom förskoleundervisningen

Den tvååriga förskoleundervisningen är avgiftsfri. Den ordnas vanligen 4 timmar per dag med iakttagande av arbetstiderna och skolloven inom den grundläggande utbildningen. Om barnet utöver den tvååriga förskoleundervisningen deltar i kompletterande småbarnspedagogik, kan tiden i småbarnspedagogik vara avgiftsbelagd.

Om elevens resa från hemmet till förskoleundervisningen är längre än fem kilometer, har eleven enligt lagen om grundläggande utbildning (32 §) rätt till understöd eller fri transport direkt från hemmet till förskoleundervisningen. En elev i förskoleundervisning har rätt till understöd eller fri transport också när resan med beaktande av elevens ålder och andra omständigheter skulle vara alltför svår, ansträngande eller farlig. Förskoleundervisningen sker i första hand med en transport som ordnas av familjen och som kommunen bistår med. I andra hand ordnar kommunen transporten.

I försöket följer man upp försöksundervisningsplanen

I den tvååriga förskoleundervisningen iakttas den nya undervisningsplanen. I förskoleundervisningen får barnen bekanta sig med nya saker som väcker deras intresse genom lek och genom att undersöka dem, eller på något annat sätt som är lämpligt för små barn. Varje barn har möjlighet att lära sig i sin egen takt. Två år ger barnen och lärarna mer tid att bekanta sig med olika saker och interagera samt fördjupa sig i sådant som verkligen väcker barnens intresse. Förutom mångsidig verksamhet ingår också vilostunder, god mat och omsorg i förskoleundervisningen. Föräldrarna är en viktig resurs i förskoleundervisningen, vilket innebär ett nära samarbete med hemmen. Den tvååriga förskoleundervisningen stärker barnens sociala färdigheter och förmåga att lära sig, och ger samtidigt en god grund för att i sinom tid övergå till grundskolans första klass.

Stöd för växande och lärande

I försöket med tvåårig förskoleundervisning stärks stödet för barnets växande och lärande. Barn som deltar i tvåårig förskoleundervisning

har rätt att vid behov få stöd för utveckling, lärande och välbefinnande. I försöket ingår stödet för växande och lärande enligt lagen om grundläggande utbildning (stöd i tre steg) samt elevvården enligt lagen om elev- och studerandevård även för femåringarnas del. Stödet planeras i samarbete med vårdnadshavarna.

Växelvist boende

Barnets boningsort grundar sig på barnets officiella hemadress. Om barnet bor växelvis i olika kommuner är detta inte något hinder för att delta i försöket med förskoleundervisning i hemkommunen.

Under den tvååriga förskoleundervisningen kan barnet inte delta i förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen.

I vissa kommuner ordnas förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen. Eftersom den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen är heltidsundervisning som fokuserar på språkutveckling, går det inte att delta i den under den tvååriga förskoleundervisningen. Om man under den tvååriga

förskoleundervisningen upptäcker att barnet skulle ha större nytta av förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen, kan barnets deltagande i den tvååriga förskoleundervisningen avbrytas och barnet kan övergå till den förberedande undervisningen.

Uppföljningsundersökning av försöket och försöksregistret

Försöket med tvåårig förskoleundervisning följs upp och utvärderas genom ett forskningsprojekt. Syftet med undersökningen är att utreda hur syftet med försöket uppnåtts och bl.a. granska hur försöket ordnas i kommunerna, hur den tvååriga förskoleundervisningen påverkar barnen samt personalens, vårdnadshavarnas och barnens erfarenheter. Barnen kommer att delta i utvärderingar som ingår i undersökningen, och i egenskap av vårdnadshavare kan ni också bli intervjuade. Ni kommer att kontaktas av forskarna som gör undersökningen längre fram.

Uppgifter om ert barns deltagande i den tvååriga förskoleundervisningen förs i enlighet med lagen om försöket in i Utbildningsstyrelsens försöksregister. Även om barnet inte deltar i tvåårig

förskoleundervisning på försöksverksamhetsstället, registreras uppgifter om barnet i försöksregistret. Syftet med uppföljningsundersökningen är att utvärdera försöksverksamheten genom att jämföra försöks- och kontrollgruppen. I uppföljningsundersökningen rapporteras inte enskilda barns konsekvensbedömningar eller resultaten av enkäter till vårdnadshavarna, och respondenterna kan inte heller i övrigt identifieras.

Hur försöket med tvåårig förskoleundervisning påverkar stödet för vård av barn

När det gäller FPA:s förmåner, jämställs barn som deltar i försöket med barn som deltar i förskoleundervisning vid sex års ålder.

När det gäller hemvårdsstödet innebär detta att om ett syskon till ett under treårigt barn som är berättigat till stöd för hemvård deltar i försöket med tvåårig förskoleundervisning, betalas vårdpenning för barnet till fullt belopp (65,97 €/mån.). Om barnets syskon utöver försöket med tvåårig förskoleundervisning även deltar i kompletterande kommunal småbarnspedagogik, betalas ingen vårdpenning för barnet.

I fråga om stödet för privat vård av barn innebär detta att om ett barn utöver försöket med tvåårig förskoleundervisning deltar i kompletterande privat småbarnspedagogik, är beloppet för stödet för privat vård av barn mindre (64,24 €/mån) och det eventuella vårdtillägget halveras. Om ett barn vid en privat enhet för småbarnspedagogik deltar i försöket (men inte i kompletterande småbarnspedagogik), betalas inget stöd för privat vård av barnet alls.

Försöket påverkar inte flexibel eller partiell vårdpenning.

Däremot kan deltagande i den tvååriga förskoleundervisningen också inverka på kommuntilläggets belopp, beroende på villkoren för kommuntillägg som kommunen själv betalar.

Om familjen får stöd för hemvård eller privat vård av barn, ska den underrätta Folkpensionsanstalten om deltagandet i försöket. Enklast gör man det via FPA:s e-tjänst.

Exempel

Matias Eriksson, fem år, deltar i förskoleundervisningen enligt försöket. Efter förskoleundervisningen (ca 4 timmar/dag) vårdas han och Anna, två år, hemma av sin pappa. För hemvården får familjen hemvårdsstöd inklusive så kallad syskonförhöjning. Deltagandet i försöket påverkar inte förmånen som betalas till familjen.

Sonja Malmgren, fem år, deltar i förskoleundervisningen enligt försöket, men efter förskoleundervisningen stannar hon kvar och deltar i den kompletterande kommunala småbarnspedagogiken. Hennes mamma är hemma och tar hand om Maja, ett år, och familjen har fått hemvårdsstöd inklusive s.k. syskonförhöjning. Om Sonja deltar i den kompletterande småbarnspedagogiken betalas ingen syskonförhöjning.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Ministry of Education and Culture

Läs mer: minedu.fi/sv/forsok-med-tvaarig-forskoleundervisning

**Undervisnings-
och kulturministeriet**

PB 29, 00023 Statsrådet

t. 0295 16001 (växel)

kirjaamo@minedu.fi

Undervisnings-
och kulturministeriet, 2/2021